

L'ACADÈMIA MARIANA, SANTUARI DE LA VERGE BLANCA DE L'ACADÈMIA

El 12 d'octubre de 1862, festa de la Mare de Déu del Pilar, Mn. Josep Maria Escolà fundà l'Acadèmia Bibliogràfico-Mariana com a obsequi i monument a la Mare de Déu després que el papa Pius IX proclamés el dogma de la Immaculada Concepció de Maria, l'any 1854. El seu lema "**Tot per Maria**" i "**Tot per a Maria**" pretenia unir fe i cultura. Comptà amb la col·laboració de Lluís Roca Florejachs i Josep Mensa, rellevants personalitats lleidatanes.

El 24 de setembre de 1869 es posà la primera pedra del Palau de Maria com una consagració de l'art a Mare de Déu. Situat on hi havia les restes d'un convent mercedari, l'edifici s'ordenà disposant el Santuari a la segona planta com a soli de la Mare de Déu de l'Acadèmia, patrona de la institució. Al fonamentar l'edifici, es va trobar una talla de la Mare de Déu i el Nen Jesús procedent de l'antic cenobi. El 1876 se situaria en una glorieta del jardí adquirit per a ampliar la construcció, i prendria el nom de Mare de Déu del Jardí.

El 12 de novembre de 1871 Josep Caixal, bisbe d'Urgell, beneí l'edifici i l'Oratori, d'estil gòtic florentí i decorat amb un extraordinari programa mariològic dissenyat pel fundador. El mateix dia fou entronitzada la Verge Blanca de l'Acadèmia. El 7 de març de 1883 fou declarat Oratori públic.

El 17 d'octubre de 1897 el bisbe Josep Meseguer beneí el segon cos de l'edifici amb una Sala d'Actes o Paranimf modernista, a la primera i segona plantes, i una impremta la planta baixa.

L'obra del tercer cos, a la dreta del principal, acabada l'any 1918, acollí la Biblioteca Mariana, el Museu Numismàtic Marià i el Teatre d'Art Decó, inaugurat l'any 1920.

El bisbe Francesc Xavier Ciuraneta va promoure la restauració, rehabilitació i ampliació del Palau de Maria, malmès durant la Guerra Civil. L'obra projectada i dirigida per l'arquitecte Juan Ignacio Soria Villalonga es va inaugurar el 2 d'octubre de 2006.

LA VERGE BLANCA DE L'ACADÈMIA, PATRONA DE LLEIDA

L'Acadèmia Mariana celebrava cada any el seu aniversari amb una Missa cantada en honor de la Mare de Déu el diumenge següent al 12 d'octubre, festa de la Mare de Déu del Pilar.

L'any 1865 els lleidatans afectats per una epidèmia de còlera invocaren la protecció de la Immaculada Concepció de Maria, Patrona de l'Acadèmia Mariana. La ciutat quedà miraculosament deslliurada de la pesta i, en acció de gràcies, els socis de l'Acadèmia Mariana van oferir a la Mare de Déu un **cor de plata**, posant escrits a l'interior els seus noms. El Bisbe Marià Puigllat i Amigó beneí la valuosa peça el 24 de juny de **1866** al Palau Episcopal.

Tres mesos després, es convocava un concurs artístic perquè l'Acadèmia Mariana tingués una imatge artística de la seva patrona que presidís les festes religioses i literàries. La imatge de la Immaculada Concepció de Maria s'hauria de dissenyar ajustant la posició del cor de plata damunt del pit. L'escultor barceloní **Maximí Sala i Sánchez tallà la imatge en fusta de til·ler blanca, sense encarnar**, que li conferia un aspecte semblant al marbre. D'aquí ve la popular denominació de "**Verge Blanca**". El 13 d'octubre de **1867** la Verge Blanca de l'Acadèmia va presidir per primera vegada la festa religiosa de l'Acadèmia Mariana, celebrada a l'església de la Casa de Misericòrdia. Destruïda durant la Guerra Civil el 1941 s'encarregà una rèplica de la imatge a la Casa La Artística, de Barcelona.

El Papa Pius XI va consagrar oficialment l'advocació de Nostra Senyora de l'Acadèmia-Bibliogràfico-Mariana concedint la inclusió del seu ofici i missa al calendari diocesà. Per un decret de la S. Congregació de Ritus del 8 de març de **1922** es va fixar el dia **13 d'octubre** per a la celebració, adoptant l'ofici festiu de la Solemnitat de la Immaculada Concepció de la Benaurada Verge Maria.

El 5 de gener de 1946 el papa Pius XII va proclamar la benaurada Verge Maria de la Immaculada Concepció amb el títol "de l'Acadèmia", Patrona de Lleida a perpetuïtat i en el mateix pla d'igualtat que Sant Anastasi. El Breu Apostòlic no va arribar fins el 13 d'octubre de 1948. Per disposició de la Santa Seu, formulada a petició del Bisbe Aurelio del Pino Gómez, l'any següent **la festa es va traslladar al dia 2 d'octubre**, evitant així una celebració consecutiva a la festa de la Mare de Déu del Pilar. Des d'aquesta data, el dia 2 d'octubre va ser festiu a Lleida fins el 1981.

El 2 d'octubre de 1949 fou beneïda la imatge actual de la Verge Blanca de l'Acadèmia, rèplica de l'original destruïda durant la Guerra Civil, obsequi de l'Ajuntament de Lleida. Una rèplica anterior, costejada pels socis l'any 1941, es venera actualment a la Catedral de Lleida.

LA FESTA DE LA VERGE BLANCA, PATRONA DE LLEIDA I EL CERTAMEN MARIÀ

L'Acadèmia Mariana organitza cada any el **Certamen Marià o Jocs Florals dedicats a la Mare de Déu**, a través de les seves advocacions. Per a l'edició d'enguany, s'ha invitat la imatge de la **Mare de Déu de Mertixell, Patrona del Principat d'Andorra**, en commemoració del Centenari de la seva coronació canònica.

El Certamen tindrà lloc el diumenge 2 d'octubre, festivitat de la Verge Blanca de l'Acadèmia, Patrona de Lleida, al Paranimf de l'Acadèmia Mariana. Abans hi haurà una Missa a l'Oratori de la Verge Blanca, a l'Acadèmia Mariana. Hi sou tots convidats. Properament a les parròquies hi haurà el programa amb l'horari de les celebracions que s'iniciaran el 30 de setembre i l'1 d'octubre. També s'informarà a través del Full dominical, la web del Bisbat, la de l'Acadèmia Mariana i la de la Parròquia del Carme.

Enguany l'Acadèmia Mariana celebra 160 anys de vida. Els actes d'aquest aniversari joiós s'iniciaran el dia **12 d'octubre, dia de la festa de la Mare de Déu del Pilar i data de l'aniversari de la Fundació de l'Acadèmia Mariana, amb una Missa a l'Oratori de la Verge Blanca de l'Acadèmia**, presidida pel Bisbe de Lleida i cantada pel Petit Cor de la Catedral. Hi sou tots convidats.